

Briuselis, 2014 01 30
SWD(2014) 29 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

pridedamas prie

Pasiūlymo

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

**kuriuo dėl vaisių ir daržovių, bananų ir pieno tiekimo švietimo įstaigoms pagalbos
programos iš dalies keičiami Reglamentas (ES) Nr. 1308/2013 ir Reglamentas (ES)
Nr. 1306/2013**

{COM(2014) 32 final}
{SWD(2014) 28 final}

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

pridedamas prie

Pasiūlymo EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

**kuriuo dėl vaisių ir daržovių, bananų ir pieno tiekimo švietimo įstaigoms pagalbos
programos iš dalies keičiami Reglamentas (ES) Nr. 1308/2013 ir Reglamentas (ES)
Nr. 1306/2013**

1. IŽANGA

Pieno vartojimo skatinimo mokyklose programa (PVSMP) ir Vaisių ir daržovių vartojimo skatinimo mokyklose programa (VDVSMP) siekiama, kad vis didesnę vaikų mitybos dalį, kai jų mitybos įpročiai dar formuojasi, sudarytų vaisiai ir daržovės, ir pieno produktai. Šios programos padeda siekti BŽŪP tikslų ir yra suderintos su visuomenės sveikatos tikslais suformuoti sveikos mitybos įpročius.

Šių dviejų mokykloms skirtų programų sukūrimo priežastys yra svarbios ir dabartinėmis aplinkybėmis, kai vaisių ir daržovių, ir pieno produktų vartojimas mažėja¹ ir dėl šiuolaikinės tendencijos vartoti iš esmės perdirbtus produktus, kuriuose dažnai yra daug cukraus, druskos ir riebalų.

2. PROBLEMOS APIBŪDINIMAS

Įvairių toliau nurodytų ataskaitų išvados² ir kelerių metų patirtis įgyvendinant programas rodo, kad programos turi tam tikrų veikimo trūkumų ir nėra visiškai veiksmingos:

- (1) Įgyvendinant abi programas, atitinkamais švietimo veiksmais siekiama tvariai pakeisti vaikų mitybos įpročius. Tačiau egzistuoja **atotrūkis tarp programų struktūros ir šio tikslo**. Švietimo aspektas buvo įtrauktas į VDVSMP nuo pat pradžių, tuo tarpu PVSMP nereikalaujama, kad valstybės narės taikytų konkrečias švietimo priemones, ir nėra stipraus ryšio tarp skirstomų produktų ir programos. Be to, siekiant išmatuoti programų veiksmingumą, reikia pagerinti programų vertinimo sistemas.

¹ Remiantis *Freshfel* duomenimis, šviežių vaisių ir daržovių suvartojimas nuolat mažėjo: 2005–2010 m. vaisių suvartota 9,4 % mažiau, daržovių – 10,3 % mažiau. 2011 m. suvartojimas sumažėjo 3 %, palyginti su ankstesnio laikotarpio vidurkiu. Remiantis *Eurostat* ir Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD duomenimis, 2003–2011 m. planuojamas geriamojo pieno suvartojimas ES sumažėjo 5 %. Per 10 metų bendras vieno gyventojų suvartojamų pieno produktų kiekis, išreikštas pieno ekvivalentu, taip pat sumažėjo 5 % (nuo 302 kg iki 286 kg 2011 m.), nors tam tikrų pieno produktų, pavyzdžiui, sūrio, suvartojimas buvo pastovus ar net išaugo.

² 2011 m. Audito Rūmų Specialioji ataskaita Nr. 10 „Ar mokyklų aprūpinimo pienu ir vaisiais programos yra veiksmingos?“, AFC Consulting Group AG ir Co Concept atlikti PVSMP ir VDVSMP išorės vertinimai.

- (2) **Programos yra nepakankamai tarpusavyje koordinuojamos ir derinamos**, o tai gali neigiamai paveikti visos šios sistemos veiksmingumą. Šios problemos priežastys – skirtingos teisinės ir finansinės sistemos, susijusių produktų rinkos skirtumai, ir skirtingi valstybių narių lygmeniu priimti sprendimai dėl dviejų programų įgyvendinimo metodų.
- (3) Programų veikimui būdingi ir kiti **trūkumai, trukdantys sulaukti greito programų poveikio**. Trūkumai gali būti būdingi abiem programoms (didelė administracinė ir organizacinė našta), tik VDVS programai (labiausiai verta paminėti tai, kad lieka neišnaudota apie 30 % programos galimybių, o platinamų produktų kainos smarkiai skiriasi), arba tik PVS programai (savaimingumo poveikio galimybė, maža ekonominė nauda).

3. SUBSIDIARUMAS

ES teisė veikti šioje srityje yra nustatyta Sutarties 38–44 straipsniuose, reglamentuojančiuose BŽŪP. Keletas veiksmų rodo, kad veiksmai ES lygmeniu yra tinkami ir sukuria pridėtinę vertę.

Pagal ES sistemą, visų pirma, teikiamas **finansavimas, reikalingas** vertingoms iniciatyvoms įgyvendinti visoje ES, nes dauguma VN vien tik savo ištekliais tokių iniciatyvų įgyvendinti negalėtų. Be to, atliktais vertinimais nustatyta, kad taikant ES sistemą **pagerėjo pasitikėjimas programomis** valstybėse narėse, programos tapo labiau žinomos, taip pat pagerėjo ES įvaizdis ir žinios apie ją. Nesiimant veiksmų ES lygmeniu ir toliau vykdant veiklą tik VN lygmeniu, kiltų **gamintojų diskriminavimo rizika** tose šalyse, kuriose mokykloms skirtomis programomis negali būti pasinaudojama kaip pardavimo rinka. ES sistema sukuria papildoma pridėtinę vertę be tos, kuri sukuria esamomis nacionalinėmis programomis, nes dalyvaujančios valstybės narės **nuolat keičiasi žiniomis, skaidriais metodais ir patirtimi**.

4. TIKSLAI

Kad būtų įgyvendinti bendrieji tikslai padidinti vaisių ir daržovių, ir pieno produktų suvartojimą, ir padėti suformuoti sveikesnę mitybą, specialiaisiais ir veiklos tikslais siekiama iš dalies pakeisti dabartinę programų sistemą taip, kad:

- (1) **dabartinė struktūra būtų tinkama siekiant ilgalaikių tikslų** numatant abiem programoms sukurti tinkamas švietimo priemones **ir padėti atkurti jaunimo ryšį su maistu ir jo ištekliais** taip pagerinant žinias apie žemės ūkį ir jo produktus. Šie konkretūs tikslai yra dalis toliau nurodytų veiklos tikslų, kuriais siekiama:
 - privalomomis švietimo priemonėmis paskatinti ir sutelkti į dabartinę sistemą įtrauktą švietimo aspektą;
 - sustiprinti produktų ir programos ryšį (ES pridėtinė vertė);
 - sukurti bendrą ES ir VN atliekamo vertinimo ir metinės stebėsenos metodiką.
- (2) **Suvienodinti ir sujungti dabartines atskiras teises ir finansines sistemas ir pagerinti ES intervencinių veiksmų matomumą**. Veiklos tikslais siekiama:

- pagerinti dabartinių dviejų programų sinergiją ir jų valdymo veiksmingumą;
- siekti didesnio ES programų matomumo.

(3) **Padidinti išlaidų, skirtų žemės ūkio produktų vartojimo mokyklose skatinimui, veiksmingumą**, kai veiklos tikslais siekiama:

- pagerinti sąlygas, turinčias poveikį biudžeto panaudojimo galimybėms;
- supaprastinti teisinę sistemą ir sumažinti administracinę (arba) organizacinę naštą.

5. POLITIKOS GALIMYBĖS

Nagrinėjant skirtingas galimybes, keturios iš jų buvo atmestos³, o toliau nurodytosios buvo nagrinėjamos išsamiau:

5.1. 1 galimybė. BŽŪP artėjant 2020 m. (*status quo*)

Į *status quo* galimybę jau įtraukti pakeitimai, padaryti pagal BŽŪP artėjant 2020 m. reformą: paliekamos galioti atskiros teisinės ir finansinės sistemos ir susitarta dėl pakeitimų abiejose programose. VDVSM biudžetas padidintas iki 150 mln. EUR per metus, padidintas ES bendro finansavimo lygis (75 % arba 90 % mažiau išsivysčiusiuose regionuose), ir nustatyta, kokioms papildomoms priemonėms gali būti teikiamas ES bendras finansavimas. PVSMP atveju VN įpareigotos sudaryti nacionalines ir regionines strategijas ir parengti savanoriškai taikomas papildomas priemones. PVSMP finansavimo tvarka išlieka nepakeista (ES teikiama pagalba yra 18,15 EUR už 100 kg produkto, ES išlaidoms nenustatytos jokios bendros ribos).

5.2. 2 galimybė. Koregavimas

Pagal šią galimybę siekiama išnagrinėti, ar būtų galima pasiekti tikslų paliekant galioti atskiras struktūras, finansavimą pagal strategiją „BŽŪP artėjant 2020 m.“ ir galimybę pasirinkti produktus, padarant toliau nurodytus pakeitimus:

- nustačius privalomas taikyti priemones, taip pat PVSM programai,
- suderinus dabartines sistemas atitinkamais reguliavimo pakeitimais (bendrųjų strategijų reikalavimais, bendromis ir administracinėmis nuostatomis dėl kontrolės, ir t. t.) ir
- suradus papildomas sinergijos galimybes dėl BŽŪP po 2020 m.

5.3. 3 galimybė. Nauja sistema

Pagal šią galimybę pagal BŽŪP taikomoms mokykloms skirtoms programoms numatoma **bendra teisinė ir finansinė sistema**, pagrįsta trimis „ramsčiais“:

³ „Jokios politikos“ galimybė atmesta remiantis nuolatinės intervencijos į mokyklas poreikio tyrimu; „tik PVSMP nutraukimas“, remiantis tyrimu dėl pagrįstumo toliau platinti pieną, taip pat netinka; „nauja struktūra, pagal kurią dėmesys sutelkiamas tik į palankių socialinių ir ekonominių sąlygų neturinčius asmenis“ atmestas, nes valstybės narės turi geresnes sąlygas nustatyti savo intervencijų kryptis ir prioritetus; ir „naujoji sistema, pagal kurią būtų reguliariai platinami įvairesni žemės ūkio produktai“ yra atmesta, remiantis viešųjų konsultacijų rezultatais, proporcingumo principu ir dėl galimos didelės įgyvendinimo naštos.

i) numatyta taikyti **bendras papildomas priemonės**, kurių švietimo tikslas būtų atkurti vaiko suvokimą žemės ūkio, mitybos ir (arba) sveikatos, ir aplinkos klausimais, suteikiant teisę teminėms priemonėms kartais naudoti įvairesnius žemės ūkio produktus (nacionalinėms sveikatos institucijoms pritarus);

ii) numatyta apsiriboti tik **šviežių vaisių ir daržovių** (įskaitant bananus) ir **tik geriamojo pieno** paskirstymu. Taip būtų galima sutelkti veiksmus produktų paskirstymui naudojantis nedideliu biudžetu, būtų atsižvelgta į dažniausiai taikomą praktiką, sumažėtų mokyklų organizacinė našta, ir būtų patenkintas poreikis sustabdyti šių dviejų grupių produktų mažėjančio vartojimo tendencijas.

iii) **bendra finansavimo sistema, pagal kurią:**

- bendras ES biudžetas būtų nedidelis (strategijos „BŽŪP artėjant 2020 m.“ atžvilgiu jis būtų neutralus, tačiau būtų nustatyta viršutinė riba pienui), jis būtų paskirstytas valstybėms narėms atskirai vaisiams ir daržovėms, ir pienui, suteikiant galimybę perkelti lėšas iš vieno punkto į kitą (intervencijos prioritetų nustatymas pasirenkant atitinkamas strategijas);
- ES įnašas būtų ribojamas, nustatant pagalbos už vaisių bei daržovių ir pieno porciją dydį (o ne ES bendro finansavimo lygius, kaip yra dabar pagal VDVSM); būtų padidinta ES subsidija už pieną, siekiant sumažinti savaimingumo poveikio galimybę ir padidinti paskirstymo ekonominę naudą.

6. POVEIKIO VERTINIMAS

6.1. Ekonominis poveikis

• Tiesioginis, netiesioginis ir ilgalaikis poveikis paklausai

Pagal 1 galimybę tiesioginis ir netiesioginis poveikis vaisių ir daržovių paklausai greičiausiai sustiprės VDVSM programos atveju dėl to, kad bus skirtas didesnis biudžetas ir bus sustiprintos papildomos priemonės. Išaugusi paklausa galėtų teikti daugiau naudos vietos gamintojams (mokyklos galėtų būtų papildoma niša jų produktams), jei ieškoma vietos produktų, ir skatinamos įvairios bendradarbiavimo formos, siekiant patenkinti institucinių rinkų paklausą.

Panašu, kad pagal PVSMP programą pieno produktų paklausa išliks pastovi, o ilgalaikis poveikis atskirose valstybėse narėse (jei jose yra taikomos švietimo priemonės) turėtų būti skirtingas. Nacionalinės strategijos galėtų būti laikomos administracine našta, kuri galbūt sumažina PVSMP patrauklumą. Išaugus numatomoms pieno ir (arba) pieno produktų kainoms, ES pagalba, skirta produktų įsigijimo išlaidoms padengti, toliau mažėtų, tačiau ES subsidijų lygis nesikeistų.

Tikimasi, kad pagal 2 galimybę tiesioginis paskirstomų kiekių potencialas bus panašus kaip ir pagal 1 galimybę, tuo tarpu netiesioginis ir ilgalaikis poveikis turėtų padidėti taikant PVSMP privalomas papildomas priemonės. Tačiau administracinės naštos sumažinimas iš esmės galėtų būti paskata dalyvauti ir geriau išnaudoti potencialą.

Tiesioginis poveikis vaisių ir daržovių paklausai pagal 3 galimybę yra panašus kaip ir pagal 1 galimybę, tačiau labiau juntamas šviežių vaisių ir daržovių atžvilgiu. Nedidelis ES biudžetas

pienui neturės poveikio platinamų produktų kiekiams, tačiau geriamojo pieno kiekis turėtų būti didesnis (kitų pieno produktų sąskaita). Padidinus ES subsidijų lygį, greičiausiai bus išplatinama mažiau produktų, jei papildomi nacionaliniai įnašai ar privatūs įnašai liks nepakitę. Ilgalaikis poveikis pagal šią galimybę, taikant geresnes papildomas priemones, greičiausiai bus didesnis.

- **Suvartojimas**

Tikimasi, kad pagal 1 galimybę **tiesioginis ir netiesioginis vaisių ir daržovių suvartojimas** trumpuoju ir ilguoju laikotarpiu bus didesnis pagal VDVSM. Pieno produktų suvartojimas pagal PVSMP turėtų būti pastovus.

Panašu, kad pagal 2 galimybę taikomos papildomos priemonės gali turėti didesnę poveikį suvartojimui tiek programų, tiek ir bendrojo strateginio planavimo atžvilgiu.

Tikėtina, kad 3 galimybę turės didesnę tiesioginį poveikį geriamojo pieno ir šviežių vaisių ir daržovių (kurių vartojama vis mažiau) vartojimui, o pagal šią galimybę taikomos papildomos priemonės darys poveikį ir kitiems produktams.

- **Ūkininkų pajamos ir kainos**

Mokykloms skirtos programos neturi didelio poveikio **ūkininkų pajamoms ir produktų kainoms**, išskyrus, tai, kad gamintojai turi galimybę sukurti alternatyvias rinkas už mokyklos ribų (pavyzdžiui, pritraukiant mokinių tėvus ir pan.). Orientavimasis į vietos produktus padeda gauti skaidresnę informaciją apie kainos struktūrą (jei produktai įsigijami tiesiogiai). 2 galimybę suteikia daugiau galimybių įvairinti veiklą ir taikyti papildomas priemones, taip pat pagal PVSMP. Be to, tikėtina, kad 3 galimybę padės sukurti vienodesnes sąlygas platinamų vaisių ir daržovių kainos atžvilgiu – tai gali būti svarbu gamintojams, jei produktai yra įsigijami tiesiogiai iš jų.

- **Inovacijos**

Mokykloms skirtos programos suteikia nedidelių galimybių skatinti **inovacijas** ir mokslinius tyrimus dėl vaikams tinkamų produktų, pakuočių ir kitų aspektų.

- **Prekyba su trečiosiomis šalimis**

Visos galimybės yra suderintos su ES tarptautinės prekybos įpareigojimais, nors programų poveikis prekybai yra nedidelis dėl to, kad programų apimtys yra mažos ir dažniausiai yra teikiami vietos ir (arba) regiono produktai.

6.2. Socialinis poveikis

- **Visuomenės sveikata**

Suvartojami vaisiai ir daržovės ir pieno produktai daro teigiamą poveikį visuomenės sveikatai. Tam tikrų pieno produktų poveikis siekiant kontroliuoti svorį priklauso nuo pasirenkamų produktų, porcijų dydžio ir vartojimo dažnumo. Įgyvendinant privalomas strategijas pagal PVSMP (1 galimybę), bus geriau nustatomi programos tikslai. Tikėtina, kad 2 galimybę dėl privalomų papildomų priemonių, apimančių ir švietimą mitybos temomis,

turės didesnę poveikį. 3 galimybė turės didesnę poveikį visuomenės sveikatai, nes pastoviai bus platinami tik švieži vaisiai ir daržovės, ir geriamasis pienas; produktus tvirtins nacionalinės sveikatos priežiūros institucijos, o bendrosios strategijos padės geriau nustatyti tikslus.

- **Socialinė ir teritorinė pusiausvyra**

1 galimybė užtikrinama, kad produktų paskirstymas mokykloms turės nuolatinį poveikį socialinei ir teritorinei pusiausvyrai (VN gali sutelkti savo veiksmus ir nustatyti prioritetus taikydamos savo strategijas). Strategijoje „BŽŪP artėjant 2020 m.“ numatytas didesnis bendro finansavimo lygis suteikia galimybę pagal VDVSM didesnę pagalbą (90 %) skirti mažiau išsivysčiusiems regionams. Dėl to, kad subsidijų lygis pagal PVSMP dažnai yra žemas, reikalingas didelis viešųjų arba privačiųjų subjektų finansinis įnašas. 2 galimybės poveikis yra panašus kaip ir 1 galimybės. 3 galimybė yra naudinga ekonominių sunkumų patiriantiems regionams ir (arba) valstybėms narėms: pagal ją yra panaikinamas privalomas bendras finansavimas vaisiams ir daržovėms, o fiksuotas (vienai porcijai apskaičiuojamas) finansavimas yra palankus daugumai mažiau išsivysčiusių regionų, kuriuose produktai yra pigesni.

- **Užimtumas ir darbo vietų kūrimas**

Mokykloms skirtų programų galimybės daryti poveikį užimtumui ir darbo vietų kūrimui yra nedidelės, išskyrus veiklos rūšių įvairinimą ir bendradarbiavimą.

6.3. **Poveikis aplinkai**

Pagal 1 galimybę skatinama VDVSM programai pirkti vietos produktus ir saugoti aplinką. Daugelyje valstybių narių platinant vaisius ir daržoves naudojamos pakuotės yra pakartotinio naudojimo arba bent jau tinkamos perdirbti. Papildomos priemonės galėtų taip pat apimti švietimą aplinkos klausimais. Pagal 2 galimybę šie elementai sustiprinami ir PVSMP programoje. 3 galimybė gali turėti papildomą teigiamą poveikį, nes pagal ją ribojami platinti tinkami produktai.

6.4. **Poveikis biudžetui**

Pagal 1 galimybę poveikis ES biudžetui išliks toks pat, kaip ir numatyta strategijoje „BŽŪP artėjant 2020 m.“. Pagal VDVSM bendro finansavimo principą reikalaujamas nacionalinis įnašas, tuo tarpu PVSMP poveikis nacionaliniams biudžetams priklauso nuo valstybių narių įsitraukimo (savanoriški įnašai) ir privačių įnašų (dažniausiai remia tėvai). 2 galimybė, palyginti su *status quo* galimybė, poveikio biudžetui neturėtų, tačiau dėl ES biudžeto yra šiek tiek netikrumo, nes nėra bendro ES išlaidas nustatančio finansinio paketo. 3 galimybė taip pat neturi poveikio biudžetui, bet pagal ją yra nustatytas ES įnašas (taip pat ir pienui). Nacionalinis įnašas bus reikalingas, jei VN norės padidinti programų apimtį ir (arba) intensyvumą.

6.5. **Administracinė našta ir supaprastinimas**

Pagal *status quo* galimybę (1 galimybė), kiekybiniai įsipareigojimai yra 54 įsipareigojimai pateikti informaciją. Paskaičiuota, kad bendrosios administracinės išlaidos VDVSM programai sudarys 1,08 mln. EUR, o PVSMP programai – apie 5,27 mln. EUR. Pagal 2

galimybę reikšmingai sumažinama administracinė našta ir galbūt kiekybiniai įsipareigojimai: nuo 54 iki 39 (30 %). Privalomos papildomos priemonės (taip pat pagal PVSMP) gali užkrauti papildomą organizacinę naštą. Tikėtina, kad 3 galimybės poveikis bus panašus, nors tam tikras poveikis administracinei naštai bus panašus kaip ir pagal 2 galimybę. Tačiau tikėtina, kad pagal šią galimybę organizacinė našta bus toliau mažinama, nes platinti skirtų produktų sąrašas bus mažesnis.

7. GALIMYBIŲ PALYGINIMAS

7.1. Veiksmingumas

Pasirinkus 1 galimybę švietimo veiksmai ir toliau nebus tinkami ir tai galiausiai turės ilgalaikį poveikį abiem programoms. 1 galimybėje sprendžiami kai kurie VDVSMP trūkumai, tačiau kitiems nepakankamo abiejų programų efektyvumo veiksniams ji neturi jokio poveikio.

2 galimybė yra tinkamesnė siekiant programų ilgalaikių tikslų, nes PVSMP programoje daugiau dėmesio skiriama švietimui. Kitas šios galimybės privalumas – didesnė sinergija, tačiau dėl skirtingos finansinės tvarkos jos poveikis yra nedidelis. Vis dėlto ši galimybė turi nedidelį poveikį kitiems trūkumams, trukdantiems greitai pajusti išlaidų poveikį ir pasinaudoti galimybėmis.

3 galimybė suteikia daugiausiai galimybių pasiekti nustatytus tikslus nekeičiant biudžeto, nes pagal ją daugiausia dėmesio skiriama ne dabartinei mokyklų aprūpinimo produktais tvarkai, bet ilgalaikiams tikslams. Mokykloms taikoma tvarka galėtų padėti geriau spręsti mažėjančio vaisių ir daržovių ir pieno suvartojimo problemas ir dažnėjančius nutukimo atvejus. Ji padeda veiksmingai valdyti, lanksčiai reaguoti ir nustatyti prioritetus. Ji gali pagerinti platinimo veiksmingumą, nes ja sprendžiama dauguma problemų (kurios galėjo būti aptartos šioje peržiūroje) sukeliančių veiksnių.

7.2. Efektyvumas

Nedideli finansavimo tvarkos pakeitimai ir administracinės naštos lygis pagal 1 galimybę ir toliau lems nedidelį su įgyvendinimu susijusį sąnaudų ir naudos santykį. Panašu, kad platinimo efektyvumo skirtumai taikant VDVSM ir toliau bus dideli, o PVSMP efektyvumo problemos (savaimingumo poveikio galimybė) liks neišspręstos.

2 galimybė biudžetui poveikio neturi, tačiau ją pasirinkus būtų nedidelių abejonių dėl PVSMP finansavimo (nenustatyta bendra ES lėšų riba). Mažinant administracinę naštą ekonominė nauda didėja. Tačiau produktų paskirstymo pagal VDVSM programą efektyvumui ir toliau bus būdingi dideli svyravimai (dideli išlaidų produktams skirtumai), o PVSMP programoje išliks savaimingumo poveikio pasireišimo galimybė.

3 galimybė yra ekonomiškai veiksmingesnė, nes pagal ją labiau sutelkiamas paskirstymas, sumažinama administracinė našta ir pakeičiamos finansavimo sąlygos. Tikimasi, kad sutelktai ir naudojantis ribotu biudžetu vykdomas paskirstymas turės didesnę poveikį. Dėl subsidijų pienui pakeitimų gali būti paskirstytas mažesnis produktų kiekis, bet programos poveikis, palyginti su plačiau pasireiškiančiu ribotu poveikiu, gali būti didesnis.

7.3. Suderinamumas

1 galimybė suteikia mažiau galimybių spręsti naujas visuomenei išskylančias problemas (vartojimo modelius) ir tik ribotai padeda siekti horizontaliųjų geresnio reglamentavimo ir supaprastinimo tikslų. Tačiau ji gali turėti teigiamos įtakos visuomenės sveikatai (ypač šalinant sveikatos priežiūros skirtumus) nacionalinių strategijų pagalba nustatant atitinkamus tikslus ir prioritetus.

Pagal 2 galimybę programos yra iš esmės supaprastinamos, taigi, šia galimybe svariau prisidedama prie geresnio reglamentavimo ir paprastinimo. Joje numatytos abiems programoms skirtos švietimo priemonės taip pat padeda siekti visuomenės sveikatos tikslų ir formuoti sveikesnius mitybos įpročius.

3 galimybė turi didesnę ekonominę poveikį produktams (šviežiems vaisiams ir daržovėms, ir geriamajam pienui), kurių vartojimą reikia skatinti, bet mažesnę poveikį kitiems pieno produktams ir perdirbtiems vaisių bei daržovių produktams. Ji labiau atitinka visuomenės sveikatos tikslus (svorio kontrolės, sveikatos priežiūros skirtumų šalinimo). Ją pasirinkus, pasiekiamas didžiausias paprastinimo poveikis.

8. STEBĖSENA IR VERTINIMAS

Dabar VDVSMP taikoma stebėsenos ir vertinimo sistema, kurią būtų galima atnaujinti ir naudoti kaip pavyzdį būsimai sistemai.

Stebėseną būtų vykdoma metinių stebėsenos ataskaitų (MSA) pagrindu, siekiant nustatyti tiesioginį rezultatą ir stebėti papildomų priemonių taikymą.

Vertinimą sudarytų:

- valstybių narių vertinimo ataskaitos, teikiamos praėjus 5 metams po programos įgyvendinimo;
- nepriklausomas visoje ES vykdomas bendro veiksmingumo, efektyvumo, nuoseklumo ir aktualumo vertinimas;
- ES ekspertų grupės vykdomas valstybių narių ir Komisijos konsultavimas įgyvendinimo, stebėsenos, ir vertinimo klausimais;
- ilgalaikio poveikio rodiklių tyrimas.